

Streekplan Overijssel 2000+, uitwerkingsplan recreatiepark Scheerwolde

Toetsingsadvies over het milieueffectrapport

16 januari 2008 / rapportnummer 1999-38

1. OORDEEL OVER HET MER

Bij Scheerwolde, in de gemeente Steenwijkerland, is het voornemen om een nieuw woon- en recreatiegebied te ontwikkelen. Het gaat om de combinatie van een recreatiepark van 260 vakantiewoningen met centrale voorzieningen, sportvelden en een natuurtransferium, een waterplas met passantenhaven met circa 200 ligplaatsen en een dorpsuitbreiding van circa 50 woningen. In 2006 is voor dit voornemen een milieueffectrapportage (besluit-MER) opgesteld die betrokken is bij de besluitvorming over het bestemmingsplan Scheerwolde van de gemeente Steenwijkerland.

Een recreatieve ontwikkeling van deze schaal was in het streekplan 2000+ van Overijssel niet voorzien. Voordat goedkeuring van het bestemmingsplan mogelijk is, moet door Gedeputeerde Staten van Overijssel een streekplanuitwerking worden vastgesteld. Voor deze streekplanuitwerking is een plan-MER opgesteld.¹

Het MER zelf is kort en bondig, geeft op hoofdlijnen informatie maar geeft niet duidelijk aan dat achtergrondrapporten onderdeel uitmaken van het MER. In de achtergrondrapporten is de onderbouwing van de conclusies uit het MER te vinden. Het MER is daarmee geen zelfstandig leesbaar rapport maar kan alleen in samenhang met de achtergrondrapporten gelezen worden. De Commissie is van oordeel dat **de essentiële informatie in het MER en de achtergrondrapporten aanwezig** is.

Het MER maakt duidelijk dat met deze streekplanuitwerking er meer recreatieactiviteiten mogelijk worden gemaakt in de regio Noordwest-Overijssel. Hoewel in de streekplanuitwerking wordt gesteld dat er per saldo niet meer recreatiewoningen gebouwd worden voorziet deze streekplanuitwerking alleen in een uitbreiding bij Scheerwolde. Als de provincie werkelijk voornemens is om niet meer recreatie in de regio toe te staan zal zij ook – in dit of een ander besluit – elders in de regio mogelijkheden voor nieuwe recreatieactiviteiten moeten onttrekken.

De Commissie heeft een aantal aanbevelingen voor de verdere besluitvorming. Het oordeel en de aanbevelingen worden in het volgende hoofdstuk toegelicht.

¹ Voor technische informatie over de m.e.r.-procedure, de rol van de Commissie, samenstelling van de werkgroep en een overzicht van de door de initiatiefnemer aangeleverde stukken wordt verwezen naar bijlage 1. In bijlage 2 is een overzicht van de inspraakreacties opgenomen.

2. TOELICHTING OP HET OORDEEL MET AANBEVELINGEN

2.1 Uitbreiding recreatie

De streekplanuitwerking stelt dat er in de regio niet meer recreatiewoningen worden gebouwd. Aangegeven wordt dat bij Steenwijk en Giethoorn minder recreatiewoningen worden gerealiseerd en dat er dus alleen sprake is van een andere verdeling van de recreatiewoningen over de regio. Op de aangepaste functiekaart wordt echter alleen een nieuw recreatieconcentratiepunt bij Scheerwolde toegevoegd en worden geen punten verwijderd.²

■ De Commissie constateert dat er sprake is van uitbreiding van recreatie in de regio Noordwest Overijssel. Wanneer Gedeputeerde Staten voornemens zijn om per saldo geen recreatiewoningen toe te voegen adviseert de Commissie de plankaart daarmee in overeenstemming te brengen.

2.2 Natuur

Een passende beoordeling maakt integraal onderdeel uit van het MER en de streekplanuitwerking. De passende beoordeling is echter niet één document maar is samengesteld uit zowel het MER voor de vaststelling van het bestemmingsplan, het ecologische onderzoek dat daarvoor is uitgevoerd en andere ecologische onderzoeken.³ Alhoewel de informatie aanwezig is, is de verwijzing in de streekplanuitwerking/MER naar deze achtergrondrapporten onvoldoende duidelijk.⁴ De Natuurbeschermingswet vereist dat een passende beoordeling herkenbaar moet zijn opgenomen in het MER.

■ De Commissie adviseert bij de vaststelling van de streekplanuitwerking expliciet aan te geven welke onderzoeken onderdeel uitmaken van de passende beoordeling.

De Commissie vindt het aannemelijk dat de recreatieontwikkeling bij Scheerwolde slechts een geringe bijdrage levert aan de (cumulatieve) gevolgen van de recreatie op het Natura 2000-gebied Wieden en Weerribben. De toename van de verschillende vormen van recreatie zijn gebonden aan vaste routes die bepaald worden door de fysieke omstandigheden. Deze routes liggen al in verstoord gebied als gevolg van het huidige gebruik. De voornaamste soorten en habitattypen die volgens Natura 2000 beschermd moeten worden komen voor buiten deze routes en de aangrenzende verstoorde zones.

² Zie ook bijlage 2, inspraakreacties 1, 2 en 3.

³ Voor een overzicht van de door de initiatiefnemer aangeleverde stukken wordt verwezen naar bijlage 1.

⁴ Zie ook bijlage 2, inspraakreactie 3.

In de beoordeling van cumulatieve gevolgen is onder andere uitgegaan van de positieve bijdrage van de voorziene autonome ontwikkeling van natuur in en rond de Wieden en Weerribben. De positieve bijdrage van deze natuurontwikkeling zal dan bij het besluit voldoende geborgd moeten zijn anders kunnen de positieve gevolgen niet meegenomen worden in de berekening van de cumulatieve gevolgen. Hierover geeft het MER of het achtergrondrapport “Cumulatieve effecten van ruimtelijke ingrepen rond Wieden en Weerribben”³ geen duidelijkheid.

- De Commissie adviseert bij het besluit over de streekplanuitwerking aan te geven hoe de natuurontwikkeling gewaarborgd wordt.

2.3 Nautische veiligheid

De kruising Steenwijkerdiep-Wetering wordt momenteel als een knelpunt ervaren. Door de aanleg van de passantenhaven zal de nautische veiligheid op deze kruising verder afnemen. De Commissie heeft bij het besluit-MER voor het bestemmingsplan geadviseerd te onderzoeken of maatregelen nodig zijn om de vaarveiligheid te verbeteren. In deze streekplanuitwerking wordt geen nieuwe informatie gegeven over de (maatregelen inzake de) nautische veiligheid.

- De Commissie adviseert bij het besluit aan te geven wat de bevindingen zijn met betrekking tot de onveilige kruising Steenwijkerdiep-Wetering en welke maatregelen noodzakelijk zijn om de nautische veiligheid te verbeteren.⁵

⁵ Zie ook het advies 1494-65 van de Commissie over het MER Scheerwolde. Betrek bij het bepalen van de (on)veiligheid de verwachting van de Commissie dat het aantal passages op deze kruising na in gebruikneming van de passantenhaven hoger is dan in het MER staat aangegeven.

BIJLAGE 1: Projectgegevens

Initiatiefnemer: het college van Gedeputeerde Staten van Overijssel

Bevoegd gezag: het college van Gedeputeerde Staten van Overijssel

Besluit: streekplanuitwerking

Categorie Gewijzigd Besluit m.e.r. 1994: C 10.1

Activiteit: ontwikkelen nieuw woon- en recreatiegebied

Betrokken documenten:

- Streekplan Overijssel 2000+, Uitwerkingsplan recreatiepark Scheerwolde, RWB, oktober 2007
- Milieueffectrapportage (MER), Grontmij Nederland bv, december 2005
- Bijlagen bij MER, Grontmij Nederland bv, januari 2007
- Aanvullend archeologisch onderzoek, SOB Research Instituut voor Archeologisch en Aardkundig Onderzoek B.V.
- Ecologisch onderzoek voortoets Flora- en faunawet, Bureau Waardenburg bv, 6 februari 2007
- Ecologisch onderzoek cumulatieve effecten, Altenburg en Wijmenga, 5 april 2007
- Onderzoek luchtkwaliteit, Cauberg-Huygen Raadgevende Ingenieurs BV, 15 februari 2007
- Beeldkwaliteitplan Woon- en recreatiepark Scheerwolde, Buro Vijn B.V., 30 maart 2007
- Studie marktkansen recreatiebungalowpark, ZKA Consultants en & Planners, januari 2007
- Voorkoming muggenoverlast, Bureau Waardenburg bv, 26 oktober 2005
- Toetsing effecten vleermuizen te Scheerwolde, in relatie tot de aanleg van een recreatiepark, Bureau Waardenburg bv, 7 februari 2007
- Specifiek onderzoek bodem en grondwater, Kragten – Geodesie, Landschaps-architectuur en civiele techniek, 23 maart 2007
- Geohydrologische effecten aanleg vakantiepark Scheerwolde te Scheerwolde, MOS Grondmechanica, 3 april 2007

De Commissie heeft kennis genomen van de inspraakreacties en adviezen, die zij van het bevoegd gezag heeft ontvangen. Dit advies verwijst naar een reactie als die nieuwe inzichten naar voren brengt over specifieke lokale milieumomstandigheden of te onderzoeken alternatieven. De lijst met inspraakreacties en adviezen is opgenomen in bijlage 2.

Procedurele gegevens:

kennisgeving MER in: Steenwijker Courant d.d. 25 september 2007

aanvraag toetsingsadvies: 23 oktober 2007

ter inzage legging MER: 14 november 2007 tot en met 26 december 2007

toetsingsadvies uitgebracht: 16 januari 2008

Bijzonderheden:

In 2006 is voor dit voornemen al een milieueffectrapportage (MER) opgesteld die betrokken is bij de besluitvorming van het bestemmingsplan Scheerwolde van de gemeente Steenwijkerland.

Werkwijze Commissie bij toetsing:

Tijdens de toetsing inventariseert de Commissie eerst of er tekortkomingen zijn in het voldoen aan de (vooraf) gestelde eisen. Vervolgens beoordeelt de Commissie de ernst van de eventuele tekortkomingen. Daarbij staat de vraag centraal of de benodigde informatie aanwezig is om het milieubelang een volwaardige plaats te geven bij de besluitvorming. Is dat naar haar mening niet het geval dan signaleert de Commissie dat er sprake is van een zogenoemde 'essentiële tekortkoming'. De Commissie adviseert dan dat die informatie alsnog beschikbaar komt, alvorens het besluit wordt genomen. Overige tekortkomingen in het MER worden in het toetsingsadvies opgenomen, voor zover ze kunnen worden verwerkt tot duidelijke aanbevelingen voor het bevoegde gezag. Deze werkwijze impliceert dat de Commissie zich in het advies tot hoofdzaken beperkt en niet ingaat op onjuistheden of onvolkomenheden van ondergeschikt belang.

Samenstelling van de werkgroep:

Per project stelt de Commissie een werkgroep samen. De werkgroepsamenstelling bij het onderhavige project is als volgt:

drs. B.F.M. Beerlage (secretaris)
ir. K.A.A. van der Spek
ir. R.F. de Vries
ir. A. van der Velden (voorzitter)

BIJLAGE 2: Lijst van inspraakreacties en adviezen

1. Natuur en Milieu Overijssel, Zwolle
2. Dommerholt Advocaten, mr. S. Maakal namens Stichting tot behoud van de Wetering, Heereveen
3. J.C. Bezemer, Nederland
4. J.P.R. Advocaten, mr. F.J.M. Kobossen namens de heer Th. F.M. Weyn Banningh, Deventer

Toetsingsadvies over het milieueffectrapport Streekplan Overijssel 2000+, uitwerkingsplan recreatiepark Scheerwolde

Bij Scheerwolde, in de gemeente Steenwijkerland, is het voornemen om een nieuw woon- en recreatiegebied te ontwikkelen. Een recreatieve ontwikkeling van deze schaal was in het streekplan 2000+ van Overijssel niet voorzien. Voordat goedkeuring van het bestemmingsplan mogelijk is, moet door Gedeputeerde Staten van Overijssel een streekplanuitwerking worden vastgesteld. Voor deze streekplanuitwerking is een plan-MER opgesteld.

ISBN: 978-90-421-2297-0